

POLITIKA | 15/9/2025. | PIŠE Nataša Škaričić

Kako država pomaže bogaćenju privatnih klinika?

Na primjeru ordinacija dr. Krešimira Rotima, jednog od osumnjičenih u USKOK-ovoj istrazi, rekonstruiramo ulogu Ministarstva zdravstva u zaobilaženju zakonske odredbe da šefovi klinika ne smiju biti vlasnici privatnih ordinacija

Profesor Krešimir Rotim u Specijalnoj bolnici Neurospin
FOTO Slavko Midžor/PIXSELL

Služaj BEROŠ–PETRAČ aktivirao je interes medija za dvojni rad liječnika u javnom i privatnom zdravstvu, zakonske sive zone koja već više od tri desetljeća destabilizira hrvatski zdravstveni sustav.

Istraživanje portala 24sata, na primjer, nastavlja se na otkriće poslova dr. KREŠIMIRA ROTIMA, jednog od USKOK-ovih osumnjičenika u istom predmetu, koji je kao šef Klinike za neurokirurgiju u KBC-u Sestre milosrdnice, istovremeno radio u čak četiri neurokirurške poliklinike/bolnice u obiteljskom vlasništvu.

U konkretnom slučaju, novinari nisu istraživali Rotima, no ustanovili su da je još najmanje 13 predstojnika klinika u najvećim hrvatskim bolnicama povezano s privatnim klinikama i tvrtkama u zdravstvenom sektoru, iako Zakon o zdravstvenoj zaštiti (ZZZ) izričito zabranjuje takve kombinacije.

Članak 156. ZZZ-a kaže da zdravstveni radnik „za vrijeme obnašanja dužnosti ravnatelja, zamjenika ravnatelja, pomoćnika ravnatelja zdravstvene ustanove, predstojnika klinike, predstojnika kliničkog zavoda, pročelnika zavoda i pročelnika službe zdravstvene ustanove čiji je osnivač Republika Hrvatska odnosno jedinica područne (regionalne) samouprave ne može biti osnivač zdravstvene ustanove ili trgovačkog društva koje obavlja zdravstvenu djelatnost u djelatnosti u kojoj je zaposlen ili u djelatnosti koja je povezana s poslovima iz djelatnosti u kojoj je zaposlen.“

Analizom podataka o 97 predstojnika u sedam kliničkih bolničkih centara i bolnica (KBC Zagreb, KBC Sestre milosrdnice, KB Dubrava, KB Merkur, KBC Osijek, KBC Rijeka i KBC Split) otkriveno je ukupno 13 šefova u javnom sektoru koji imaju vlastitu kliniku, privatnu tvrtku povezanu sa zdravstvenim sektorom, ili su, kako bi zaobišli zakon, osnivačka prava prebacili na članove obitelji.

Podaci Fine, navodi se u istom istraživanju, otkrivaju da privatne klinike u vlasništvu predstojnika ili članova njihovih obitelji bilježe značajan rast prihoda i dobiti, koji u pojedinim slučajevima premašuje i 1000 posto u samo jednoj godini.

Upravo zato valja postaviti ključno pitanje: koliko je danas taj sektor finansijski snažan? Ako se prema dostupnim podacima bilježe milijunski prihodi i permanentna dobit, onda to znači da privatno zdravstvo u Hrvatskoj više nije marginalna dopuna, nego paralelna struktura koja ima vlastitu dinamiku i još jači politički utjecaj. Zdravstvena politika stoga više ne može biti vođena javnim interesom, nego je nužno diktira pitanje odnosa snaga između javnog i privatnog kapitala.

Za razliku od 1990-ih i ranih 2000-ih, kada se privatni sektor svodio na nekoliko ordinacija i poliklinika utjecajnih profesora medicine, danas je

riječ o kapitaliziranom segmentu koji zapošljava, ulaže i stvara mreže s osiguravateljima i dobavljačima. No, po svemu sudeći, on i dalje počiva na dvostrukoj ulozi liječnika u javnom zdravstvu.

Stoga podsjetimo na početke tog trenda.

Prvi Pravilnik o radu zdravstvenih djelatnika izvan punog radnog vremena donio je 1994. godine HDZ-ov najdugovječniji ministar zdravstva ANDRIJA HEBRANG, a u njemu je stajalo da izvanredni i redovni profesori, odnosno primarijusi s doktoratom znanosti, mogu obavljati poslove u svojoj struci izvan punog radnog vremena – među ostalim koristeći vlastiti prostor i medicinsko-tehničku opremu. Ovaj podatak podsjeća da je dopunski rad liječnika u Hrvatskoj počeo upravo na način koji je danas službeno zabranjen: liječnici na najvišim položajima otvarali su vlastite privatne poliklinike.

Promjenom pravilnika pod pritiskom odluke Ustavnog suda 2000. godine, ta je stavka izbačena, ali lukrativni privatni poslovi nisu ugašeni. Investicija u medicinsko poduzetništvo postala je nedodirljiva, jer su prvi investitori bili liječnici koji oblikuju stavove o zdravstvenoj politici.

Za razliku od 1990-ih i ranih 2000-ih, kada se privatni sektor svodio na nekoliko ordinacija i poliklinika utjecajnih profesora medicine, danas je riječ o kapitaliziranom segmentu koji zapošljava, ulaže i stvara mreže s osiguravateljima i dobavljačima. No, po svemu sudeći, on i dalje počiva na dvostrukoj ulozi liječnika u javnom zdravstvu

Štoviše, odlukom USUD-a da pravo na dopunski rad u privatnom sektoru mora biti dostupno svim liječnicima, ne samo profesorskim elitama, ti su poslovi dobili novi legalni okvir i dodatnu radnu snagu iz javnog sektora.

Cijela zakonodavna operacija, važno je napomenuti, išla je prema ekskluzivnom izuzimanju liječnika iz osnovnih postavki radnog zakonodavstva; prema Zakonu o radu svaki zaposlenik ima obvezu lojalnosti poslodavcu. To znači da radnik ne smije, bez suglasnosti

poslodavca, obavljati poslove za drugog poslodavca koji bi mogli predstavljati konkurenciju. Zabrana tržišne utakmice odnosi se na sve profesije – od bankara i inženjera do komercijalista – i osmišljena je kako bi zaštitila interese poslodavca i poštenu tržišnu konkurenciju.

Odgovor na pitanje zašto su liječnici izuzetak je jednostavan: profesija je postala nosivi stup tržišne ideologije koja je u tranziciji zahvatila javno zdravstvo, a dvojni je rad poslužio kao poluga za guranje pacijenata u privatni sektor.

Nijedna zdravstvena administracija nije ni pokušala zaustaviti ovaj proces niti nadzirati provedbu kozmetičkih ograničenja koja su se povremeno uvođila, poput u uvodu spomenute zabrane da šefovi klinika imaju vlastite privatne ordinacije.

Na pitanje Novosti o nadzoru šefova klinika koji prikriveno ili javno imaju vlastite firme, iz Ministarstva zdravstva odgovorili su da članak 157. ZZZ-a određuje pravo i odgovornost poslodavca da nadzire takve aktivnosti. Na dopunsko pitanje koji akt obavezuje bolnicu da istražuje izvanbolničke aktivnosti svojih liječnika, više nisu odgovarali.

Takav akt, naime, ne postoji, a nadzor je u nadležnosti inspeksijskih službi Ministarstva zdravstva. Ono je – pored vodstva bolnice – i u Rotimovom slučaju odigralo ključnu ulogu, zbog koje nova ministrica IRENA HRSTIĆ nikada nije položila političke račune.

Naime, prema Pravilniku o normama i standardima za obavljanje zdravstvene djelatnosti i Zakonu o zdravstvenoj zaštiti, za odobrenje za rad specijalističke ordinacije pravna osoba mora prijaviti nositelja specijalističke djelatnosti, a to mora biti ovlašten liječnik specijalist odgovarajuće struke.

Iz podataka o četiri privatne poliklinike/ordinacije u vlasništvu obitelji Rotim vidljivo je da je supruga medicinska sestra, dok je sin bivšeg šefa neurokirurgije u Vinogradskoj specijalistički ispit položio tek nedavno, usred ljeta. Nakon toga je KBC Sestre milosrdnice raspisan natječaj za specijalista neurokirurgije, na koji se javio i Vili Beroš i time izazvao još jedan skandal. No, prijavljeni nositelj neurokirurške djelatnosti u svim ustanovama u vlasništvu obitelji Rotim mogao je biti samo netko treći.

U nastavku ovog feljtona istražiti ćemo je li Ministarstvo zdravstva odobrilo Rotimu – jedinom članu obitelji koji je u trenutku izdavanja dozvole bio neurokirurg – da bude nositelj djelatnosti u četiri privatne poliklinike, iako je u tom trenu bio šef neurokirurgije drugog najvećeg

kliničkog bolničkog centra u zemlji. Ti će podaci otkriti u kojoj je mjeri izvršna vlast aktivno sudjelovala u kršenju zakona i pogodovala privatnom poduzetniku.

No, same postavke, način funkcioniranja sistema i odgovori na krizu reputacije, pokazuju da koncept komercijalizacije neće propasti, neovisno o tome koliko su medicinski poduzetnici narasli kao tržišni igrači: njihova moć i isprepletenost s izvršnom vlašću čine ih praktički nezaustavljivima.

Feljton „Medicinsko tržište u Hrvatskoj: Preveliki da propadnu“ objavljujemo uz potporu Agencije za elektroničke medije za poticanje novinarske izvrsnosti

ž ж ж/ž

**NOVOSTI
НОВОСТИ**

**Klinike, udruge,
kongresi: Skrивene
poluge medicinske
moći u Hrvatskoj**

KOLUMNE

VIKTOR IVANČIĆ

Akcija na reakciju

BORIS DEŽULOVIĆ

Učimo hrvatski: Gang-bang

SINAN GUDŽEVIĆ

Vincenzo Mura

BORIS RAŠETA

Brdo dobrih ljudi

[POGLEDAJ SVE](#)

**NOVOSTI
НОВОСТИ**

PORTAL NOVOSTI

Ljudevita Gaja 7, Zagreb, Hrvatska

Telefon 01 48 11 198

Telefaks 01 48 11 281

E-mail info@portalnovosti.com

KONTAKTI

PRODAJNA MJESTA

PRETPLATA

TISKANA IZDANJA

IMPRESSUM

PRIJATELJI

KOLAČIĆI

